

Antwoorden op Kamervragen 2009Z15429

Vragen van het lid Griffith (VVD) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de gevolgen van het opheffen van vrijwillige duikteams bij brandweerkorpsen. (Ingezonden 1 september 2009)

1. Heeft u kennisgenomen van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders in Wageningen om het duikteam van de vrijwillige brandweer op het heffen? 1)

Antwoord 1

Ja.

2. Bent u ervan op de hoogte dat de nieuwe eisen voor brandweerdrukteams in verband met de veiligheid van de duikers dermate streng geworden zijn dat het voor gemeenten, die van vrijwilligers afhankelijk zijn, in feite onmogelijk is om aan de gestelde eisen te voldoen?

3. Kunt u aangeven hoeveel drukteams van de vrijwillige brandweer door de nieuwe opleidingseisen zijn opgeheven dan wel dreigen te worden opgeheven?

Antwoord 2 en 3

De praktijk van het brandweerdrukken is door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) samen met de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR) en in afstemming met de Arbeidsinspectie onderzocht. Uit het onderzoek bleek dat in deze praktijk de (arbeids)veiligheid van de brandweerdrukkers onvoldoende was gegarandeerd. In dat opzicht is nu sprake van een noodzakelijke verzwaring, voornamelijk bij de drukteams die niet voldeden aan de bestaande (arbo)regelgeving. Over de uitkomsten van het onderzoek heb ik de Tweede Kamer op 24 november 2008 geïnformeerd (TK 2008-2009, 26956, nr. 65). Naar aanleiding van het onderzoek heb ik urgente verbetermaatregelen onder de aandacht gebracht van de colleges van B&W en de besturen van de veiligheidsregio's en hen gevraagd er op toe te zien dat deze maatregelen worden doorgevoerd. Deze urgente maatregelen hebben bijvoorbeeld betrekking op het risico van een acuut gebrek aan ademlucht onder water en onvoldoende mogelijkheden om tijdig het wateroppervlak te bereiken, de effectiviteit van de reservedruiker als noodvoorziening en het risico op vastraken onder water met te weinig mogelijkheden voor de duiker om zichzelf te bevrijden. Het Nederlands bureau brandweerexamens (Nbbe) en het Nederlands Instituut voor Fysieke Veiligheid (NIFV) hebben op basis van het onderzoek, in overleg met de NVBR, de examens en opleidingen inhoudelijk bijgesteld. Deze bijstellingen hebben bijvoorbeeld betrekking op de zelfredzaamheid van de duiker, onder andere door het uitvoeren van een noodopstijging in voldoende diep water en het bewaken (monitoren) van de resterende duiktijd van duikers door een duikploegleider.

Met de urgente maatregelen en de inhoudelijke bijstellingen in de opleidingen en de examens zijn de bestaande Arbo-eisen zo ingevuld dat de veiligheid van de brandweerdrukkers voldoende is verzekerd.

Zowel beroeps- als vrijwillige brandweerduikers moeten voldoen aan Arbowetgeving, waaronder de eisen aangaande werken onder overdruk. Het niet op de juiste wijze voldoen aan de Arbowetgeving leidt al snel tot levensgevaarlijke situaties. Voor de brandweerduikteams die de veiligheid van hun duikers op orde hadden, zijn de consequenties beperkt. Voor de brandweerduikteams waar dit niet het geval was en de duikers een onaanvaardbaar risico liepen, kan de verzwaaring (terecht) aanzienlijk zijn. Het is een lokaalbestuurlijke afweging of en hoe de brandweerduiktaak wordt uitgevoerd. Indien de brandweerduiktaak wordt uitgevoerd, dient dit te geschieden binnen de kaders van de bestaande wet- en regelgeving, dus met voldoende waarborgen voor de arbeidsveiligheid van de brandweerduikers. De conclusie die in de vraag besloten ligt, dat het voor de gemeenten, die afhankelijk zijn van brandweervrijwilligers, onmogelijk is aan de gestelde eisen ten aanzien van brandweerduikteams te voldoen - dus onmogelijk is de arbeidsveiligheid van hun duikers afdoende te borgen - acht ik voorbarig. In Nederland zijn circa 75 duikteams actief. Voor zover mij bekend, is er ten aanzien van circa vijf gemeentelijke duikteams sprake van opheffing of dreiging van opheffing. Deze (mogelijke) opheffingen zijn in algemene zin niet alleen toe te schrijven aan het niet kunnen voldoen aan de Arbo-eisen, maar hangen ook samen met een gebrek aan voldoende geschikt personeel of met het efficiënter en effectiever inrichten van de (brandweer)duiktaak in regionaal verband. Ook hebben enkele gemeenten de activiteiten van hun duikteams opgeschort zolang de urgente maatregelen in hun duikteams niet zijn doorgevoerd. Het is aan de verantwoordelijke gemeenten dan wel veiligheidsregio's om hier keuzes in te maken. Ik zal de ontwikkelingen rond het brandweerdijken in Nederland, mede aan de hand van inspecties en rapportages van onder andere de Arbeidsinspectie, nauwlettend in de gaten houden en waar nodig in overleg treden met het Veiligheidsberaad en de VNG.

4. Op welke wijze wordt ervoor gezorgd dat het wegvallen van vrijwillige duikteams zodanig wordt opgevangen dat er voldoende duikers in het verzorgingsgebied beschikbaar zijn ingeval van waterongevallen?

Antwoord 4

Dit betreft een lokaalbestuurlijke verantwoordelijkheid. Van gemeenten mag worden verwacht dat zij hierover in regionaal of interregionaal verband afspraken maken.

1)

- De Weekkrant, 1 april 2009: "Einde duikteam brandweer Wageningen"

<http://www.deweekkrant.nl/pages.php?page=634169>

- EdeStad.nl, 27 maart 2009: "Duikteam brandweer Wageningen opgeheven"

<http://www.edestad.nl/page/Plaatsnamen/Wageningen/Duikteam-brandweer-Wageningen.340963.news>

- De Gelderlander, 26 maart 2009: "Vrijwilliger brandweer in Wageningen heft duikteam op"

<http://www.gelderlander.nl/voorpagina/devallei/4725034/Vrijwilliger-brandweer-in-Wageningen-heft-duikteam-op.ece>.